

Deseta naučna konferencija sa međunarodnim učešćem
**STRADANJE SRBA, JEVREJA, ROMA I OSTALIH
NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE**

27. januar 2023. Beograd

ZBORNİK APSTRAKATA

Tenth Scientific Conference with International Participation
**SUFFERING OF SERBS, JEWS, ROMA AND
OTHERS IN THE FORMER YUGOSLAVIA**

January 27th 2023, Belgrade

BOOK OF ABSTRACTS

Fakultet za informacionu tehnologiju i telekomunikacije
Univerzitet „Novi Sad“, Beograd

FPSP

Fakultet za političke nauke i pravne
Univerzitet „Novi Sad“, Beograd

Institut za srpsku kulturu
Prilina – Leposavić

Fakultet za poslovne studije i pravo
Fakultet za informacione tehnologije i inženjerstvo
Univerziteta „Union - Nikola Tesla“, Beograd
Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić

Deseta naučna konferencija sa međunarodnim učešćem

**STRADANJE SRBA, JEVREJA,
ROMA I OSTALIH NA TERITORIJI
BIVŠE JUGOSLAVIJE**

Zbornik apstrakata

Beograd, Republika Srbija, 2023

Izdavač

Fakultet za poslovne studije i pravo,
Univerzitet „Union – Nikola Tesla“, Beograd, Republika Srbija

Suizdavači

Fakultet za informacione tehnologije i inženjerstvo,
Univerzitet „Union – Nikola Tesla“, Beograd, Republika Srbija
Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić

Za izdavača

Prof. dr Milan Radosavljević, dekan Fakulteta za poslovne studije i pravo

Odgovorni urednici

Prof. emeritus dr Života Radosavljević,
Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerziteta „Union – Nikola Tesla“ u Beogradu, Srbija

Prof. dr Dragan Tančić,

Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija

Doc. dr Viktorija Rjapuhina,

Institut za srpski jezik i komunikacije,
Belgorodski državni tehnološki univerzitet Šuhov, Rusija

Dizajn korica

Pavle Nikolić

Priprema za štampu

Dušan Stamenović

Štampa

Štamparija Draslar List, Beograd

Godina

2023.

Tiraž: 100

Redakcija

Fakultet za poslovne studije i pravo,
Jurija Gagarina 149A, Staro sajmište 29
11070 Novi Beograd
Telefon: +381 11 31 31 246
mejl: holokaust.sajmiste@fsp.edu.rs
www.fsp.edu.rs

ISBN 978-86-6102-110-7

Faculty for Business Studies and Law in Belgrade
Faculty for Information Technology and Engineering
University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade
Institute for Serbian Culture Priština - Leposavić

*The Tenth Scientific Conference
with International Participation*

**SUFFERING OF SERBS, JEWS,
ROMA AND OTHERS IN THE FORMER
YUGOSLAVIA**

Book of Abstracts

Belgrade, Republic of Serbia, 2023

NAUČNI ODBOR SCIENTIFIC COMMITTEE

1. Prof. dr Milan Radosavljević, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
2. Prof. dr Maja Anđelković, Fakultet za informacione tehnologije i inženjerstvo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Information Technology and Engineering, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
3. Prof. dr Milan Milošević, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
4. Prof. dr Branko Tešanović, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
5. Prof. dr Božidar Forca, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
6. Prof. dr Željko Simić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
7. Prof. dr Miodrag Gordić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
8. Prof. dr Dragoljub Sekulović, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
9. Prof. dr Dragana Radosavljević, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
10. Prof. dr Ana Opačić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
11. Prof. dr Zoran Pešić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
12. Prof. dr Milan Vemić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
13. Prof. dr Suzana Pajić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
14. Prof. dr Vera Krmpot, Fakultet za informacione tehnologije i inženjerstvo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Information Technology and Engineering, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia

STRADANJE SRBA, JEVREJA, ROMA I OSTALIH NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE
SUFFERING OF SERBS, JEWS, ROMA AND OTHER IN THE FORMER YUGOSLAVIA
(Zbornik asprakata / Book of Abstracts)

15. Doc. dr Jovan Šarac, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
16. Doc. dr Dragana Barjaktarević, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
17. Doc. dr Milijana Danevska, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
18. Doc. dr Vladan Stanković, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
19. Doc. dr Jovana Tomić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
20. Doc. dr Mirza Totić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
21. Doc. dr Vinko Pandurević, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
22. Doc. dr Zvezdan Radojković, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
23. Prof. dr Dragan Tančić, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
24. dr Jasmina Ahmetagić, naučni savetnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
25. dr Dragana Janjić, naučni savetnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
26. dr Marija Jeftimijević Mihajlović, viši naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
27. dr Vesna Zarković, viši naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
28. dr Ivan Becić, viši naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
29. dr Ivana Ženarju Rajović, viši naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
30. dr Mirjana Bečejski, naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
31. dr Ana Stišović Milovanović, naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
32. dr Zvezdana Elezović, naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu, Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
33. dr Aleksandar Pavlović, naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu, Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia

STRADANJE SRBA, JEVREJA, ROMA I OSTALIH NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE
SUFFERING OF SERBS, JEWS, ROMA AND OTHER IN THE FORMER YUGOSLAVIA
(Zbornik asprakata / Book of Abstracts)

34. Prof. dr Olja Arsenijević, Institut za srpsku kulturu, Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
35. Prof. dr Edita Kastratović, Fakultetu za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, Srbija / Faculty of Business Economics and Entrepreneurship, Belgrade, Serbia
36. Prof. dr Božidar Otašević, Kriminalističko – policijski univerzitet, Beograd, Srbija / University of Criminal Investigation and Police Studies, Belgrade, Serbia
37. Prof. dr Baša Kaščelan, Pravni Fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Crna Gora / Faculty of Law, University of Montenegro, Podgorica, Montenegro
38. Prof. dr Vanda Božić, Pravni fakultet za privredu i pravosuđe, Univerzitet „Privredna Akademija“, Novi Sad, Srbija / Faculty of Law for Commerce and Judiciary, University „Business Academy“, Novi Sad, Serbia
39. Prof. dr Marko Milović, Pravni fakultet, Megatrend Univerzitet, Beograd, Srbija / Faculty of Law, Megatrend University, Belgrade, Serbia
40. Prof. dr Yuriy Doroshenko, Fakultet za ekonomiju i menadžment, Belgorodski državni tehnološki univerzitet Šukov, Belgorod, Rusija / Institute of Economics and Management, Belgorod State Technological University named after V.G. Shukov, Belgorod, Russia
41. Prof. dr Alexios Panagopulos, Medunarodna slovenske akademije nauka, obrazovanja, umetnosti i kulture, Moskva, Rusija / International Slavic Academy of Sciences, Education, Arts & Culture, Moscow, Russia
42. Prof. dr Cvetko Smilevski, Poslovna akademija Smilevski, Skoplje, Republika Severna Makedonija / Bussiness Academy Smilevski, Skopje, Republic of North Macedonia
43. Prof. dr Polona Šprajc, Fakultet organizacionih nauka, Univerzitet u Mariboru, Slovenija / Faculty of Organizational Sciences, University of Maribor, Slovenia
44. Prof. dr Almin Dautbegović, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna i Hercegovina / Faculty of Crminalistics, Criminology and Security Studies, University in Sarajevo, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina
45. Prof. dr Boris Damjanović, Banja Luka Koledž, Banja Luka, Bosna i Hercegovina / Banja Luka College, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
46. Doc. dr Aleksandra Karceva, Centar za rusko-slovensku medukulturnu interakciju, „Univerzitet pri Interparlamentarnoj skupštini EurAsEc“, Sankt Peterburg, Rusija / Center for Russian-Slavic Intercultural Interaction, «University under the Interparliamentary Assembly of EurAsEc», Saint Petersburg, Russia
47. Doc. dr Tatyana Sobolieva, Kijevski nacionalni ekonomski univerzitet Vadim Getman, Kijev, Ukrajina / State Higher Education Establishment Vadym Hetman Kyiv National Economic University, Kyiv, Ukraine
48. Doc. dr Marjan Marjanović, Institut za procjenu rizika i kritičnu infrastrukturu, Podgorica, Crna Gora / Institute for risk assessment and critical infrastructure Podgorica, Montenegro
49. Doc. dr Sergej Uljanov, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Beograd, Srbija / Ministry of Interior, Belgrade, Serbia
50. dr Danijel Vojak, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, Hrvatska / The Institute of Social Sciences “Ivo Pilar”, Zagreb, Croatia
51. dr Veljko Đurić Mišina, istoričar, Beograd, Srbija / historian, Begrade, Serbia
52. dr Nenad Antonijević, istoričar, muzejski savetnik, Beograd, Srbija / historian, museum advisor, Belgrade, Serbia

ORGANIZACIONI ODBOR ORGANISING COMMITTEE

1. Vladana Lilić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
2. Bojan Zdravković, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
3. Daniela Kuzmanović, Fakultet za informacione tehnologije i inženjerstvo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Information Technology and Engineering, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
4. Vladimir Vrhovšek, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
5. Ena Todorović, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
6. Milica Kastratović, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
7. Janko Reko, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
8. Aleksandra Podnar, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
9. Marija Travica, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
10. Milivoje Kuzmić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
11. Prof. dr Nevena Krasulja Utović, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
12. Prof. dr Dejan Ilić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia

STRADANJE SRBA, JEVREJA, ROMA I OSTALIH NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE
SUFFERING OF SERBS, JEWS, ROMA AND OTHER IN THE FORMER YUGOSLAVIA
(Zbornik asprakata / Book of Abstracts)

13. Prof. dr Lazar Cvijić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
14. Prof. dr Gordana Đuretić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
15. Doc. dr Aleksandar Anđelković, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
16. Doc. dr Ljupka Petrevska, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
17. Doc. dr Dušan Lukić, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
18. Doc. dr Milan Janković, Fakultet za poslovne studije i pravo, Univerzitet „Union - Nikola Tesla“, Beograd, Srbija / Faculty for Business Studies and Law, University „Union - Nikola Tesla“, Belgrade, Serbia
19. dr Ana Mumović, viši naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
20. dr Ena Mirković, naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
21. dr Jasmina Knežević, naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
22. dr Jovan Simijanović, naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
23. dr Petar Ristanović, naučni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
24. dr Marina Mijatović, istraživač - saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
25. Prof. dr Nenad Perić, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
26. Sena Mihajlović Milošević, stručni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
27. Milena Šljivić, stručni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
28. Ivana Ralović, stručni saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
29. Filip Obradović, istraživač - saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
30. Zorana Čupić, istraživač - saradnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
31. Uroš Đurković, istraživač pripravnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia
32. Jovana Suvajdžić, istraživač pripravnik, Institut za srpsku kulturu Priština – Leposavić, Srbija / Institute of Serbian Culture Pristina - Leposavic, Serbia

SADRŽAJ / CONTENT

NAUČNI ODBOR SCIENTIFIC COMMITTEE	5
ORGANIZACIONI ODBOR ORGANISING COMMITTEE	9
PREDGOVOR	19
FOREWORD	27
БОСНА КАО ЗЕМЉА МРЖЊЕ: КАРАХАСАНОВ ДИЈАЛОГ С АНДРИЋЕМ.	35
BOSNIA AS A COUNTRY OF HATE: KARAHASAN'S DIALOGUE WITH IVO ANDRIĆ	37
<i>Јасмина Ахмедџаџић</i>	
ДОПРИНОС НИРНБЕРШКЕ ПРЕСУДЕ НА РАЗВОЈ МЕЂУНАРОДНОГ ПРАВА.	39
THE CONTRIBUTION OF THE NUREMBERG JUDGMENT TO THE DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL LAW	41
<i>Рајшомир Анђиновић, Стефан Љубинковић</i>	
УЧЕНЈЕ О HOLOKAUSTU SA CILJEM RAZVOJA KRITIČKOG MIŠLJENJA MLADIH	43
LEARNING ABOUT THE HOLOCAUST WITH THE OBJECTIVE OF DEVELOPING CRITICAL THINKING IN YOUTH.	45
<i>Olja Arsenijević, Jasmina Arsenijević, Nenad Perić</i>	
LOGORI U BEOGRADU U DRUGOM SVETSKOM RATU	47
CAMPS IN BELGRADE DURING THE SECOND WORLD WAR	49
<i>Ivan M. Bescić</i>	
HOLOCAUST IN BRITISH SOCIETY AND MEDIA	51
HOLOCAUST U BRITANSKOM DRUŠTVU I MEDIJIMA	53
<i>Doloris Bešić-Vukašinović, Nenad Perić</i>	
ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ ГЕНОЦИДА У СЕЛУ ВЕЛИКА 28. ЈУЛА 1944. ГОДИНЕ.	55

CONTRIBUTION TO THE STUDY OF THE GENOCIDE IN VELIKA VILLAGE, 28th of JULY 1944.....	57
<i>Mиодраї Брковић, Љубиша Пауновић</i>	
HOLOKAUST I ULOGA DIPLOMATIJE	59
THE HOLOCAUST AND THE ROLE OF DIPLOMACY	61
<i>Milijana Danevska, Vladan Stanković</i>	
HOLOKAUST U SVETLU PRAVA, PRAVDE I PRAŠTANJA.....	63
HOLOCAUST IN THE LIGHT OF LAW, JUSTICE AND FORGIVENESS	65
<i>Predrag Dedeić</i>	
ПОЛИФОНИЈА ЗЛА: ГОРГОНЕ МИРЕ ОТАШЕВИЋ	67
POLYPHONY OF EVIL: GORGONE BY MIRA ОТАŠEVIĆ	69
<i>Урош Ђурковић</i>	
AN EXAMPLE TO LEARN FROM: SOVIET PROPAGANDA ON CIVILIAN SUFFERING IN YUGOSLAVIA IN 1941-MAY 1942	71
ПРИМЕР ИЗ КОЈЕГ ТРЕБА УЧИТИ: СОВЈЕТСКА ПРОПАГАНДА О ЦИВИЛНОМ СТРАДАЊУ У ЈУГОСЛАВИЈИ 1941-МАЈА 1942.....	73
<i>Kiril Feferman</i>	
HOLOKAUST – GENOCID DVADESETOG VEKA	75
HOLOCAUST - GENOCIDE OF THE TWENTIETH CENTURY	77
<i>Aleksandra Gajdobranski, Milan Janković, Vera Krmpot</i>	
СТРАТИШТА СРБА У НЕЗАВИСНОЈ ДРЖАВИ ХРВАТСКОЈ.....	79
THE KILLING PLACES OF SERBS IN THE INDEPENDENT STATE OF CROATIA	81
<i>Божо Грдић</i>	
НИВОИ, МОДЕЛИ, ПЕРИОДИЗАЦИЈА И ИДЕОЛОГИЈА ЗАТИРАЊА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ У ЈУГОСЛОВЕНСКИМ ОКВИРИМА ИЗ ХАГИОГРАФСКЕ ПЕРСПЕКТИВЕ	83

LEVELS, MODELS, PERIODIZATION AND IDEOLOGY OF THE SUPPRESSION OF THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH IN THE YUGOSLAVIAN FRAMEWORK FROM THE HAGIOGRAPHIC PERSPECTIVE	85
<i>Горан М. Јанићијевић, Драјана Ј. Јањић</i>	
POLOŽAJ I STRADANJE JEVREJA U JUGOSLAVIJI ZA VREME DRUGOG SVETSKOG RATA	87
THE POSITION AND SUFFERING OF THE JEWS IN YUGOSLAVIA DURING THE SECOND WORLD WAR	89
<i>Adriana Jović-Bogdanović, Milan Janković, Vladana Lilić</i>	
О ВЕЧНОМ ПРИСУСТВУ ЗЛА (ПРИЛОГ СЕЋАЊУ НА ЖИВОТ И ДЕЛО ЂОРЂА ЛЕБОВИЋА)	91
ABOUT THE ETERNAL PRESENCE OF EVIL (AN ADDITION TO THE REMEMBRANCE OF THE LIFE AND WORK OF ĐORĐE LBOVIĆ).....	93
<i>Јасмина П. Кнежевић</i>	
„DIKTAT POBEDE“ – OBRAZOVNI PROJEKAT RUSKE FEDERACIJE U CILJU POBOLJŠANJA ISTORIJSKE PISMENOSTI NACIJE	95
“VICTORY DICTATION” – AN EDUCATIONAL PROJECT OF THE RUSSIAN FEDERATION AIMED TO IMPROVE THE HISTORICAL LITERACY OF THE NATION	97
<i>Vladana Lilić, Adriana Jović-Bogdanović, Bojana Burić - Mutavči</i>	
KRIVIČNO PRAVNO GONJENJE GOVORA MRŽNJE U SLOVENIJI – ANALIZA TUŽILAČKE PRAKSE.....	99
CRIMINAL PROSECUTION OF HATE SPEECH IN SLOVENIA - ANALYSIS OF PROSECUTOR’S PRACTICE	101
<i>Ana Matović, Milan Milošević</i>	
VANZEJSKA KONFERENCIJA I HOLOKAUST.....	103
WANNSEE CONFERENCE AND HOLOCAUST.....	105
<i>Branislav Milosavljević, Sergej Uljanov</i>	
СТРАДАЊЕ СРБА ВОЗУЂЕ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ – ЗАБОРАВЉЕНИ ЗЛОЧИН	107

THE SUFFERING OF SERBS FROM VOZUĆE IN THE SECOND WORLD WAR - A FORGOTTEN CRIME.....	109
<i>Анађолиј Миловановић</i>	
СТРАДАЊЕ СРБА С ДРУГЕ СТРАНЕ ДРИНЕ – КОНТИНУИТЕТ ЗЛОЧИНА КОЈИ НЕ ПРЕСТАЈЕ.....	111
SUFFERING OF SERBS ON THE OTHER SIDE OF THE DRINA – CONTINUITY OF CRIMES THAT DOES NOT STOP.....	113
<i>Марко Миловић</i>	
STARO SAJMIŠTE OD „OGLEDALA MATERIJALNE KULTURE I BLAGOSTANJA“ DO LOGORA SMRTI U DRUGOM SVETSKOM RATU	115
OLD FAIRGROUND FROM A “MIRROR OF MATERIAL CULTURE AND WELFARE” TO A DEATH CAMP DURING WORLD WAR II	117
<i>Ена Мирковић</i>	
ЛЕТ У ЈАМУ – ПРЕБИЛОВЦИ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ.....	119
THE FLIGHT INTO THE PIT - PREBILOVCI IN SERBIAN LITERATURE	121
<i>Ана Мумовић, Сена Михаиловић Милошевић</i>	
ЗЛОЧИНИ БУГАРА НАД СРБИМА У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ ОД 1915. ДО 1918. ГОДИНЕ.....	123
THE BULGARIAN CRIMES AGAINST THE SERBS IN THE FIRST WORLD WAR FROM 1915. TO 1918.....	125
<i>Милан Николајевић, Драђољуб Секуловић, Божидар Форца</i>	
NEFORMALNO UČENJE O HOLAKUSTU I STRDANJU SRBA ТОКОМ DRUGOG SVETSKOG RATA	127
INFORMAL LEARNING ABOUT THE HOLOCAUST AND THE SUFFERING OF SERBS DURING WORLD WAR II	129
<i>Маја Nikolova</i>	
ДАВИДОВА ЗВЕЗДА КАО СИМБОЛ СТРАДАЊА ЈЕВРЕЈА У ХОЛОКАУСТУ.....	131
THE STAR OF DAVID AS A SYMBOL OF JEWISH SUFFERING IN THE HOLOCAUST	133
<i>Филиј М. Обрадовић</i>	

ИТАЛИЈАНСКА ОКУПАЦИОНА ВЛАСТ И ВЕЛИКОАЛБАНСКЕ ТЕЖЊЕ ПЛАВСКО ГУСИЊСКИХ МУСЛИМАНА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ.....	135
THE ITALIAN OCCUPATION AUTHORITY AND GREATER ALBANIAN ASPIRATIONS OF THE MUSLIMS OF THE PLAV GUSINJ REGION IN THE SECOND WORLD WAR.....	137
<i>Божидар Б. Ойашевић, Бранислав Ойашевић</i>	
GRČKI JEVREJI, HOLOKAUST I LJUDSKA PRAVA	139
GREEK JEWS, THE HOLOCAUST AND HUMAN RIGHTS	141
<i>Alexios Panagopoulos</i>	
POGROM - MASAKR SRBA NA DRINI U PRVOJ POLOVINI 1942. GODINE	143
THE POGROM - MASSACRE OF SERBS ON THE DRINA IN THE FIRST HALF OF 1942.....	147
<i>Vinko Pandurević, Ena Todorovic</i>	
NACIONALNI OTPOR, ODMAZDA I JEVREJSKE ZAJEDNICE U REGIONU ZAPADNE MAKEDONIJE U GRČKOJ.....	151
NATIONAL RESISTANCE, RETALIATIONS AND JEWISH COMMUNITIES IN THE REGION OF WESTERN MACEDONIA, GREECE.....	153
<i>Michail Pappas</i>	
НЕКОЛИКО СВЕДОЧЕЊА О ПОЛОЖАЈУ КОЛОНИСТА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ	155
SEVERAL TESTIMONIES ABOUT THE POSITION OF COLONISTS IN KOSOVO AND METONIJA IN THE SECOND WORLD WAR. . .	157
<i>Александар Павловић</i>	
PODSTICANJE SVESNOSTI O HOLOKAUSTU KOD PRIPADNIKA DIGITALNIH GENERACIJA	159
PROMOTING HOLOCAUST AWARENESS AMONG MEMBERS OF THE DIGITAL GENERATIONS	161
<i>Dragana Radosavljević, Dušan Lukić, Milan Radosavljević</i>	
ФИЛМСКО ПРИПОВЕДАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ СТРАДАЊА У ЛОГОРУ: ЗАВЕШТАЊЕ И ДАРА ИЗ ЈАСЕНОВЦА.....	163

FILM NARRATION AND PRESENTATION OF THE SUFFERING IN THE CAMP: THE LEGACY AND DARA OF JASENOVAC.	165
<i>Ивана Раловић</i>	
БУГАРСКИ РАТНИ ЗЛОЧИНИ НАД СРБИМА У МОРАВСКОЈ ИНСПЕКЦИЈСКОЈ ОБЛАСТИ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ . . .	167
THE WAR CRIMES OF THE BULGARIANS AGAINST THE SERBS IN THE MORAVIAN INSPECTION DISTRICT IN THE FIRST WORLD WAR	169
<i>Драгољуб Секуловић, Божидар Форца, Милан Николајевић</i>	
СТРАДАЊЕ И ИЗБЕГЛИШТВО У КРАЉЕВУ ТОКОМ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА	171
SUFFERING AND REFUGE IN KRALJEVO DURING THE SECOND WORLD WAR	173
<i>Јован Симијановић, Марина Мијајковић</i>	
РЕКОНСТРУКЦИЈА СЕЋАЊА ОБИЧНИХ ЉУДИ О ЖИВОТУ НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ЈУГОСЛАВИЈИ	175
RECONSTRUCTION OF MEMORIES OF ORDINARY PEOPLE ABOUT LIFE IN KOSOVO AND METOHIJA IN SOCIALIST YUGOSLAVIA	177
<i>Милена Шљивић</i>	
КРАГУЈЕВАЧКИ ОКТОБАР У ДРАМИ ИГРА БРОЈЕВА МИРКА ДЕМИЋА И ПОЕМИ ЗЕМЉА ЕНЕСА ХАЛИЛОВИЋА	179
KRAGUJEVAC'S OCTOBER IN THE DRAMA THE GAME OF NUMBERS BY MIRKO DEMIĆ AND POEMS LAND OF ENES HALILOVIĆ.	181
<i>Ана Сјишиновић Миловановић</i>	
„ПОПУТ ВЛАТОВА ТРАВКИ ИЛИ КЛАСЈА ЖИТА КОЈЕ ПОВИЈА ВЕТАР“: КОЛЕКТИВНИ ЛИК У ДЕЛИМА КОЈА ТЕМАТИЗУЈУ НОВОСАДСКУ РАЦИЈУ (ЕРИХ КОШ, АЛЕКСАНДАР ТИШИМА И ДАНИЛО КИШ)	183

“LIKE BLADES OF GRASS OR EARS OF GRAIN BLOWN BY THE WIND”: COLLECTIVE CHARACTER IN WORKS THAT THEMATIZE THE NOVI SAD RAID (ERIH KOŠ, ALEKSANDAR TIŠMA AND DANILO KIŠ)	185
<i>Јована Сувајџић, Зорана Ђујић</i>	
POLITIKOLOŠKI I KRIVIČNOPRAVNI ASPEKTI GENOCIDA	187
POLITICAL AND CRIMINAL LEGAL ASPECTS OF GENOCIDE	191
<i>Dragan Tančić, Vanda Božić</i>	
OSAMDESET GODINA OD POGROMA I PROGONA BITOLJSKIH JEVREJA	195
EIGHTY YEARS FROM THE POGROM AND THE PERSECUTION OF THE JEWS FROM BITOLA	197
<i>Marjan Taniševski</i>	
ZAOŠTAŠTINA KRIVIČNOG GONJENJA PRED MEĐUNARODNIM VOJNIM TRIBUNALOM U NIRNBERGU	199
THE LEGACY OF THE CRIMINAL PROSECUTION BEFORE THE INTERNATIONAL MILITARY TRIBUNAL IN NUREMBERG.	201
<i>Mirza Totić</i>	
DECA MAJKE KNEŽPOLJKE	203
CHILDREN OF „Majka Knežpoljka“	205
<i>Jasmina Tutunović – Trifunov</i>	
ГЕНОЦИДНА ЈАНУАРСКА „РАЦИЈА“ 1942. НАД СРБИМА, ЈЕВРЕЈИМА, РОМИМА И ОСТАЛИМА У ЈУЖНОЈ БАЧКОЈ	207
JANUARY 1942 GENOCIDE AGAINST SERBS, JEWS, ROMA AND OTHERS IN SOUTH BACHKA, ALSO KNOWN AS „RAZZIA“	209
<i>Александар Вељић</i>	
INTEGRACIJA METODOLOGIJE ISTRAŽIVANJA MENADŽMENTA I DEMOGRAFIJE: OMOGUĆAVAJUĆI I OGRANIČAVAJUĆI FAKTORI RAZVOJA JEVREJSKE ETNIČKO-KONFESIONALNE ZAJEDNICE U REPUBLICI SRBIJI	211
INTEGRATION OF MANAGEMENT AND DEMOGRAPHY RESEARCH METHODOLOGY: ENABLING AND LIMITING FACTORS OF THE DEVELOPMENT	

OF THE JEWISH ETHNO-CONFESSIONAL COMMUNITY IN THE REPUBLIC OF SERBIA	213
<i>Milan Vemić</i>	
STRADANJE ŠPANSKIH JEVREJA (SEFARDA) IZ NIŠA I PIROTA ZA VREME DRUGOG SVETSKOG RATA	215
SUFFERING OF THE SPANISH JEWS (SEPHARDIM) FROM NIS AND PIROT DURING THE SECOND WORLD WAR.....	217
<i>Milena Vidosavljević</i>	
IZ POVIJESTI PROGONA ROMA U ZEMLJAMA OKUPIRANE KRALJEVINE JUGOSLAVIJE ZA VRIJEME DRUGOG SVJETSKOG RATA	219
FROM THE HISTORY OF THE PERSECUTION OF THE ROMA IN THE COUNTRIES OF THE OCCUPIED KINGDOM OF YUGOSLAVIA DURING THE SECOND WORLD WAR.....	221
<i>Danijel Vojak</i>	
МАСОВНИ ЗЛОЧИНИ НАД СРБИМА, НА ТЕРИТОРИЈИ БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ИМЕ ЧЕГА? ЗАШТО?	223
MASS CRIMES AGAINST SERBS IN THE TERRITORY OF THE FORMER YUGOSLAVIA IN THE NAME OF WHAT? WHY?.....	225
<i>Јово С. Вучковић</i>	
PORICANJE HOLOKAUSTA - PRAVNO INSTITUCIONALNI PRISTUP	227
HOLOCAUST DENIAL - A LEGAL INSTITUTIONAL APPROACH ...	229
<i>Bojan Zdravković, Maja Anđelković, Života Radosavljević</i>	
МАНАСТИР РАКОВИЦА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ	231
THE RAKOVICA MONASTERY IN THE SECOND WORLD WAR	233
<i>Ивана Женарју Рајовић, Петар Ристићковић</i>	

УДК 82.09(048)

О ВЕЧНОМ ПРИСУСТВУ ЗЛА (ПРИЛОГ СЕЋАЊУ НА ЖИВОТ И ДЕЛО ЂОРЂА ЛЕБОВИЋА)

Јасмина П. Кнежевић

Институт за српску културу Приштина-Лепосавић, Република Србија,
jasmina_vucetic@yahoo.com

Апстракт: Мојивисана књигом *Semper idem* која представља, по мишљењу критичара, *opus magnum* Ђорђа Лебовића, познатој превасходно као драматурга и сценаристу, ауторка овога рада у уводном делу промишља о појму зла, осврћући се приликом на дуго историју његовој поимања и тумачења од старе различитих философских и религијских система. Покушај разумевања, а самим тим и условавања контроле над природом зла крепао се кроз историју од схватања и представљања овога поја као спољашње силе која се јавља у облику духова, демона, ђавола и Сатане и на тај начин зајоседала и обманјивала човека, а која је временом доживела поунуирашење, тумачењем зла као силе иманентне човеку, која остварује захваљујући амбивалентности ума, свести и подсвести, Персоне и Сенке, и вечне ире добра и зла као исходних поменутој дуализма. Зло је као онтолошка категорија која се налази у опозицијском односу у односу на категорију добра увек присутно и појенцијално делујуће, на шта нас у поменутој књизи, али и у осталим својим делима (приповекама, драмама) ујозорава аутор којим смо се у раду дали, Ђорђе Лебовић. Парадокс његовој одрасања у кругу неколико религијских система: јудаизма, католицизма, православља и евангелизма (протестантизма) и исто толико Бојова, будући да их свака од поменутих религија, према сведочењу аутора, својаша и представља на сојивени начин, оледа се у чињеници да је, ујорком поменутом изобилу, четрдесет чланова његове породице, искључиво збој јеврејској порекла, старало у логорима или на друи начин, поком Друјој свејској раша. За разлику од њих, Ђорђе Лебовић је, иако је као дечак у логорима Аушвиц, Саксенхаузен и Мајхаузен провео пошво две године,

STRADANJE SRBA, JEVREJA, ROMA I OSTALIH NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE

Deseta naučna konferencija sa međunarodnim učešćem

(Zbornik asprakata)

*усіео да іреживи и да у іодинама које ће уследити својим књижевним радом остіави сведочанствіво о свирейосіи човека, над којом се увек изнова сїпресамо и од које, нажалосіи, човечанствіво не одустіаје. Браїіоудилачки райі на іеріііорііі дівше Јуіославіје оживљава у њему ііраумаїіичне доіаћаје из младосіи, збоі чеіа са ііородицом еміірира у Израел и враћа се ііек ііо окончању сукоба, 2000. іодине. Тада ііочіње да ііше свој ііозні ііородичні роман заснован на власіііііим сећањима, круну књижевноі сїваралашїіва, *Semper idem*, коју ће остіаїи недовршен. Промішљање о іірироди зла којим је зайочетї рад, добиће еїилоі у ііромишљању о значају инііелекїуалца у свеїу и њеіовој улози у конїролі и ііреобликовању зла и о моїућносіи људи и народа да на ііемељу ііраумаїіичних іісторијских дешавања извуку ііоуку, на основу које ће усмераваїи своја бдућа деловања.*

Кључне речи: Ђорђе Ледовић, *Semper idem*, зло, релиїија, Јевреји, Друїи светїски райі, фашизам.

**ABOUT THE ETERNAL PRESENCE OF EVIL
(AN ADDITION TO THE REMEMBRANCE
OF THE LIFE AND WORK OF ĐORĐE LEBOVIĆ)**

Jasmina P. Knežević

The Institute of Serbian Culture Priština – Leposavić, The Republic of Serbia;
jasmina_vucetic@yahoo.com

Abstract: *Motivated by the book *Semper idem* which, according to critics, represents the opus magnum of playwright and screenwriter Đorđe Lebović, in its introduction the author of this work contemplates the notion of evil by looking back at the long history of how it was perceived and interpreted by different philosophical and religious systems. Throughout history, the attempt to understand, and thus, control the nature of evil went from thinking about it as an external force presenting itself in the form of spirits, demons, and the devil possessing and deceiving people, to an internal one, immanent to humans which perseveres thanks to the ambivalence of the mind, the conscious and the subconscious, or the persona and the shadow and the eternal fight between good and evil by cause of this dualism. As an ontological category, evil is opposite to the category of good and is always present and potentially active. This is what Đorđe Lebović warns us about in the already mentioned book, as well as in his other works (short stories and plays). He grew up surrounded by several religious systems: Judaism, Catholicism, Orthodoxy and Evangelism (Protestantism) where each one of them, according to the authors, presented God in a different way. This comes as a paradox because, despite the apparent diversity, 40 members of his family died in concentration camps or in other ways during World War II solely for being of Jewish descent. Đorđe Lebović, on the other hand, survived, even though he spent about two years of his life in Auschwitz, Sachsenhausen and Mauthausen. In the years to come he would leave a testimony to the cruelty of men we so often shudder from but simultaneously have no intention of giving up from. The fratricidal war on the territory of the former Yugoslavia triggered traumatic memories from his youth so he emigrated to Israel with his family until the end of the conflict in 2000. After*

SUFFERING OF SERBS, JEWS, ROMA AND OTHERS IN THE FORMER YUGOSLAVIA

The Tenth Scientific Conference with International Participation

(Book of Abstracts)

*that, he started writing a family novel based on his own recollections, the crown of his literary work: *Semper idem*, a novel which would remain unfinished. The introductory contemplation about the nature of evil is later accompanied with an epilogue dealing with the importance of an intellectual in this world and his role in controlling and transforming evil as well as the ability of people to learn from traumatic past experiences and use what they have learnt in their future lives.*

Key words: *Đorđe Lebović, *Semper idem*, evil, religion, Jews, World War II, fascism*